

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Michala Mazance a soudců JUDr. Jana Passera a Mgr. Davida Hipšra, v právní věci žalobců: **a) N. X. T.**, zastoupeného Mgr. Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, **b) D. A.**, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie**, Olšanská 2, Praha 3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 11. 2005, čj. SCPP-4320/C-255-2005, o kasační stížnosti žalobce a) proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 29. 5. 2009, čj. 8 Ca 339/2005 - 100,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Rozhodnutím Policie České republiky, Oblastního ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie Brno, Oddělení cizinecké policie Znojmo ze dne 9. 9. 2005, čj. SCPP-9/BR-XIII-SV-2005, bylo žalobci uloženo správní vyhoštění z přechodného pobytu na území s dobou platnosti na čtyři roky od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Lhůta vycestování z území České republiky nebyla stanovena.

Rozhodnutím Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké a pohraniční policie ze dne 30. 11. 2005, čj. SCPP-4320/C-255-2005, bylo k odvolání žalobce uvedené rozhodnutí správního orgánu prvního stupně změněno tak, že lhůta k vycestování z území České republiky byla stanovena na 30 dnů ode dne ukončení zajištění. V ostatních částech zůstalo odvoláním napadené správní rozhodnutí beze změny.

Proti rozhodnutí žalovaného brojil žalobce žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), který ji rozsudkem ze dne 2. 4. 2009, čj. 8 Ca 339/2005 - 86, zamítl. Žalobce (stěžovatel) napadl uvedený rozsudek kasační stížností. Vzhledem k tomu, že stěžovatel nezaplatil soudní poplatek, městský soud jej usnesením vyzval k jeho zaplacení, a to ve lhůtě tří dnů od doručení usnesení. Současně jej poučil o následcích nezaplacení poplatku ve stanovené lhůtě. Ačkoliv byla výzva zástupci stěžovatele doručena do vlastních rukou dne 11. 5. 2009, poplatek nebyl ve stanovené lhůtě zaplacen. Městský soud proto řízení v souladu s § 47 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) a § 9 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“) usnesením ze dne 29. 5. 2009, čj. 8 Ca 339/2005 - 100, zastavil.

Proti zamítavému usnesení podal stěžovatel včasnou kasační stížnost, v níž uplatnil důvod ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy nezákonnost rozhodnutí o zastavení řízení. Stěžovatel sice přisvědčil, že výzva ke splnění poplatkové povinnosti byla jeho zástupci doručena dne 11. 5. 2009, nesouhlasí však se závěrem soudu, že na základě této skutečnosti lze zastavit řízení. Nutným předpokladem pro zastavení řízení je totiž doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku do vlastních rukou žalobce, jelikož splnění poplatkové povinnosti je jeho osobní povinností. K tomu odkázal na rozhodnutí Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 118/02.

V doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 8. 2009 stěžovatel poukázal na nepřiměřeně krátkou dobu tří dnů, která mu byla stanovena k zaplacení soudního poplatku. Takto stanovená lhůta nepostačuje ke kontaktování klienta. Její nepřiměřenost potvrzuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, čj. Na 225/2005 - 110 nebo Ústavního soudu ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07. Dále uvedl, že osobní povaha poplatkové povinnosti plyne z jejího veřejnoprávního charakteru. S tím je spojena absolutní nemožnost soukromoprávní smluvní převoditelnosti na jiné osoby, tedy i na zástupce.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že zaplacení soudního poplatku je zastupitelným jednáním, u něhož nedostatek osobní aktivity poplatníka nezpůsobuje neplatnost či neúčinnost, neboť podstatou takového úkonu je, aby soudní poplatek byl za povinnou procesní stranu zaplacen. Dále upozornil na možnost dodatečného zaplacení soudního poplatku do nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení. Je pouze na zvážení soudu, jakou lhůtu stanoví ve výzvě.

Nejvyšší správní soud posoudil důvodnost kasační stížnosti v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.). Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

První stěžovatelova výtku se týká posouzení, zda zaplacení soudního poplatku je či není úkonem, který musí účastník řízení vykonat osobně. Jak bylo uvedeno výše, svůj názor opírá o rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 11. 6. 2002, sp. zn. II. ÚS 118/02, dle kterého je výzva k zaplacení soudního poplatku nutno doručit nejen právnímu zástupci

stěžovatele, ale i účastníku samému, jelikož zaplacení soudního poplatku je úkonem, který má za povinnost vykonat žalobce osobně.

K tomuto Nejvyšší správní soud uvádí, že ačkoliv byl tento závěr následován i v dalších nálezech Ústavního soudu a posléze též převzat i Nejvyšším správním soudem, později byl překonán novou právní úpravou zákona o soudních poplatcích, účinnou od 1. 1. 2003 (tedy ode dne nabytí účinnosti soudního řádu správního). Nastolenou otázkou povahy výzvy ke splnění poplatkové povinnosti se zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, čj. 2 Afs 187/2004 - 69, v němž dospěl k závěru, že *„zaplacení soudního poplatku (...) není úkonem, který má osobně vykonat účastník řízení; je-li účastník řízení zastoupen, výzva k zaplacení soudního poplatku se proto doručuje podle § 42 odst. 2 s. ř. s. pouze jeho zástupci.“* K témuž závěru dospěl rozšířený senát i v rozhodnutí ze dne 22. 7. 2005, čj. 3 As 55/2004 - 52, které prošlo testem ústavnosti (srov. plenární nález ze dne 13. 11. 2007, sp. zn. Pl. ÚS 2/07, v němž bylo vysloveno, že *„postup soudu, který výzvu k zaplacení soudního poplatku ze správní žaloby zaslal pouze stěžovateli advokátovi a nikoliv i jemu samotnému, odpovídal pravidlům doručování, jak byla nastavena v § 42 soudního řádu správního ve spojení s § 49 odst. 1 občanského soudního řádu.“* Zaplacení soudního poplatku tudíž není úkonem, který by musel vykonat účastník osobně. Ve zbytku zdejší soud odkazuje na celá odůvodnění citovaných rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud souhlasí s tvrzením stěžovatele uvedeným v doplnění kasační stížnosti o nepřevoditelnosti veřejnoprávní poplatkové povinnosti soukromoprávním úkonem. Spornou otázkou ovšem není soukromoprávní smluvní převoditelnost poplatkové povinnosti, ale možnost zastupitelnosti při plnění této povinnosti. Zastupitelnost ovšem možná je, jak bylo vyloženo výše.

K uvedenému lze doplnit, že výzvu k zaplacení soudního poplatku by byl městský soud povinen adresovat přímo stěžovateli, pokud by z doložené plné moci vyplynulo, že právní zástupce je zmocněn toliko k podání správní žaloby, a nikoliv již k zastupování v řízení o ní (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2008, čj. 7 Afs 91/2008 - 48). Z plné moci založené ve spisu městského soudu však plyne, že zástupce stěžovatele byl mimo jiné zmocněn k vykonávání veškerých úkonů v rámci tohoto řízení i k přijímání doručovaných písemností. Lze tak uzavřít, že městský soud nepochybil, doručil-li výzvu k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost pouze zástupci účastníka řízení. Námitka ohledně nesprávného způsobu doručení výzvy k zaplacení soudního poplatku je tudíž nedůvodná.

Stěžovatel dále s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, čj. Na 225/2005 - 110 a již zmiňovaný nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 2/07 poukázal na nepřiměřeně krátkou lhůtu určenou k zaplacení soudního poplatku.

Předně nutno uvést, že s ohledem na dikci ustanovení § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích není stanovena konkrétní délka lhůty pro dodatečné splnění poplatkové povinnosti, ale naopak její určení zákon ponechává na úvaze soudu, který musí přihlídnout ke konkrétním okolnostem případu.

Ústavní soud sice v citovaném nálezu dospěl k závěru, že lhůta tří dnů ke splnění poplatkové povinnosti není dostatečná, na druhou stranu zdůraznil faktickou dobu pro zaplacení soudního poplatku. Uhradit soudní poplatek je možné i dodatečně po zastavení řízení, a to nejpozději týž den, kdy došlo k doručení usnesení o zastavení řízení. Usnesení o zastavení řízení dle § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích je přitom zpravidla vydáváno v určitém časovém odstupu ode dne, kdy nabylo právní moci usnesení obsahující výzvu k zaplacení soudního poplatku. Tím dochází k faktickému prodloužení lhůty stanovené soudem. V nyní souzené věci bylo usnesení obsahující výzvu ke splnění poplatkové povinnosti doručeno zástupci stěžovatele dne 11. 5. 2009. Kasační stížností napadené usnesení o zastavení řízení nabylo právní moci doručením zástupci stěžovatele dne 12. 6. 2009. Městským soudem stanovená třídenní lhůta se tak fakticky prodloužila o měsíc. Ze správního spisu plyne, že stěžovatel prostřednictvím držitele poštovní licence zaslal městskému soudu podání s vylepenými kolkovými známkami dne 15. 6. 2009, přičemž městskému soudu bylo toto podání doručeno 16. 6. 2009. Stěžovatel tak učinil zjevně opožděně. Z tohoto lze dovodit, že ani stanovení lhůty až dvou týdnů ve smyslu stěžovatelem odkazovaného usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, čj. Na 225/2005 - 110, by nepochybně nijak nepřispělo k řádnému zaplacení soudního poplatku, jelikož stěžovatel nezaplatil poplatek ani během faktické lhůty v délce jednoho měsíce.

Není důvodnou ani námitka stěžovatele, že lhůta tří dnů nepostačuje ke kontaktování klienta o nutnosti uhradit soudní poplatek. Vzhledem k povaze a obsahu smluvního vztahu mezi zástupcem a zastoupeným není takový postup nezbytný, neboť jak se ostatně vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozhodnutí ze dne 6. 10. 2009, čj. 2 As 63/2009 - 38, právní zástupce stěžovatele mohl soudní poplatek zaplatit sám a až následně se se svým klientem vyrovnat. Logickou součástí převzetí právního zastoupení před soudem nepochybně je i poučení klienta o soudních poplatcích a zajištění platby poplatku jako základního předpokladu projednání jeho věci soudem. Výzva městského soudu k uhrazení poplatku přitom nemohla být pro účastníka ani jeho zástupce nikterak překvapivá. Poplatková povinnost totiž vznikla nikoliv výzvou k jejímu dodatečnému splnění, ale již samotným podáním kasační stížnosti, a to přímo ze zákona (§ 4 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích). Navíc faktická lhůta jednoho měsíce nepochybně postačovala pro spojení se s klientem, přesto nebyl soudní poplatek uhrazen včas.

Na základě všech shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že stěžovatelem uplatněné kasační námitky nejsou důvodné. Napadené usnesení městského soudu je tedy zákonné a přitom nebyly shledány jiné vady, k nimž by soud musel přihlédnout z úřední povinnosti. Soud proto kasační stížnost v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá tedy právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu podle obsahu spisu žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. března 2010

JUDr. Michal Mazanec
předseda senátu